

Beköszöntő

Magyarország környezeti politikájának központi eleme a társadalmi együttműködésre való törekvés, és ennek érvényesítésében az oktatás és nevelés kiemelt szerepet tölt be. Lényeges követelmény, hogy a társadalom minden csoportja, rétege, minden tagja tudatosan vállaljon felelősséget a környezet ügyéért, a környezet védelme, gondozása alakítása és fejlesztése érdekében. Az erre való felkészítés, a környezetorientált értékrendszer kialakítása a korszerű oktatás és nevelés kiemelt feladata.

A környezeti témakör világszerte fontos helyet tölt be az országok oktatás- és művelődéspolitikájában, eleinte az ökológiai összefüggések és a környezeti problémák, a környezet- és természetvédelmi feladatok tudatosításának igényével, majd, a nyolcvanas évektől kezdve egyre inkább előtérbe került a környezeti gondolkodásmód jelentősége, mint a világ megismerésének és megértésének alapfeltétele és mint hangsúlyos szerepű magatartásformáló tényező.

A magyar környezet- és természetvédelmi kormányzat munkájában több mint egy évtizedes hagyomány az oktatás és nevelés ügyének felkarolása, különösen a környezet- és természetvédelmi oktatóközpontok, szakkörök, táborok és a témakörhöz kapcsolódó pedagógiai kutatások támogatásával.

Ezt a kötelezettséget vállalja fel a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium is az új politikai feltételek keretében, alkalmazkodva a korszerű környezeti kultúra követelményeihez. Lényeges törekvésünk, hogy a fiatal és az idősebb nemzedékek környezetük összefüggéseit, életfolyamatait megismerjék és megértsék, hogy kialakuljon és megerősödjön a kisebb és nagyobb közösségek, a szűkebb és tágabb környezet iránti felelősségtudat.

A törekvések fontos eredménye, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztériummal közös megállapodásba is foglalt, szoros együttműködés alakult ki, hogy a közoktatás irányelvei között a környezeti nevelés elismert szerepet kapott, hogy az iskolák és az óvodák mind nagyobb hányadában jelentős környezeti oktatás-nevelés folyik, hogy több mint hetvenre gyarapodott a rendszeres és színvonalas munkát végző oktatóközpontok száma.

A KTM továbbra is fontos feladatának tekinti és tevőlegesen is segíti a környezeti oktatás-nevelés fejlődésének előmozdítását, eszköztárának bővítését, a pedagógusok felkészítését. Ezt igazolja az, hogy az utóbbi évben különösen megnőtt a minisztérium által szervezett illetve támogatott szemináriumok, továbbképző tanfolyamok és kiadványok száma.

Meggyőződésünk, hogy a környezeti nevelésben az óvodának rendkívül jelentős, alapozó szerepe van. Ezért is került sor a KTM megbízására, kifejezetten az óvodapedagógusok számára a környezeti nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozó továbbképző tanfolyam megrendezésére.

A pszichológiai és pedagógiai kutatások eredményei igazolják, hogy a társadalmi beilleszkedés bizonyos alapvető szokásai, szokásrendszerei, a viselkedési formák életre szólóan alapozhatók meg az óvodáskorban. Mindennek szerves része a környezeti kultúra: az élet iránti tisztelet, az ember által létrehozott értékek megbecsülése, a környezettel való konstruktív viszonyt meghatározó attitűd és magatartásmód stb. Ezért tekintjük az óvodai környezeti nevelés különös segítségét egyik fontos feladatunknak, és ezt a célt kívánjuk szolgálni azzal is, hogy az *Iskolakultúra* e különszámát az óvodai nevelésnek szenteljük.

Vajdovichné dr. Visky Erzsébet

VAJDOVICHNÉ DR. VISKY ERZSÉBET
főosztályvezető

(Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium)